

ივეროსი

გაზეთი ღირს:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
8	8	3	3 50
9	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაბერი

„ივეროსი“ ტიპოგრაფია № 227

რედაქცია:
ნიუიორის ქუჩა, 21.
ტელეფონი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბუჯდელად
უნდა მიმართოს რედაქციის და წერა-კითხვ.
გაბარე. საზოგადოების კანცლარიას
ფასი განცხადების:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე
16 კაპ., მეორეზე—8 კაპ.

„ივეროსი“ ტიპოგრაფია № 227

ტფილისის გუბერნიის თავდაცხსურთა წინამძღოლის თანამდებობის აღმასრულებელი
ამით აცხადებს საუფლებლოდ, რომ კვირას, 22 თებერვალს, განსვენებულის
სამარტველოს მეფის პრეკლე II-ს
დაკრძალვის დღეს კრძალვად იქმნება წირვა და ზანაშვიდი მცხეთის ტაძარში. წირ-
ვა დაწვევა დილის 10 სათსზედ.

უნაკლულად და სრულიად მხნავეთ
ყვეანაზიდა ყველაზიდა დიდს მუხის
„უღბეზინკოვსკისას“
ლია ყოველ-დღე გოლოვინის პროსპექტზე, მირიანოვის სახლის
ორს სართულში
საანასტაშიო განაოვილაზე
ქალბისთვის მხოლოდ პარასკეობით არის ღია.
ჩამოვიდა დანარჩენი განყოფილებანიც ოდღისა და მოსკოვისა
მეფეშეი 1000 ახალი სხვა-და-სხვა რამ ბრის გამოყვანილი
(5-45-1) შესჯავა ღირს 20 კაპ.

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავასარდინისა
(კუთხაში, ვორონოვის ძეგლის პირდაპირ)
ავადყოფთ დღებენ ექიმნი ყოველ
დღე, კვირა დღეებს გარდა.
დილაობით:
ბ. ა. ნავასარდანი, 11—12 საათ.
სალსტაქარი, ვენეროლი (სიფილი-
სი) საზარდეს ავადყოფიანთა.
ე. მ. ჩაქოვანი, 9—10 საათ. სნე-
ულუბანი: მიზანანი, თვალისა და ნერ-
ველისა.
ზ. ა. ზანასანანი. — დილის 11—
12 ს. ქალთა სენით და ბავშვების
ავადყოფებს.
ბ. ჯ. კარაქვანი. 1—1 1/2 სა-
ათ. მიზანანი და ბავშვებისა.
ბ. გ. გურელი. დღით 1 1/2—2 1/2
ს. მიზანანი, ყურის, ყელის და საზარ-
დეს ავადყოფიანთა.
სადამოაობით:
ბ. მ. ზღანია. 6—7 საათ. ში-
ნაგვ, ბავშვებისა და ნერვებისა.
ტ. ა. რუდეკი. — სამკურნალოში
გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკ-
როსკოპიურად შარდს, ნახველს,
სისხლს, რძეს და სხვ.
რევმატიზმისა და რევმატიზმის დაწე-
რის ფსი ათი შუიტი ღარიბთათვის უფა-
სოდ; ფსი კონსილიუმისა და ოპორტიუნისა-
თვის—პირაგვით.
დარქტორი სამკურნალო დაქტორ-
თა მუდგინისა ნავასარდანი.
Первая частная лечебница Д-ра На-
сариани.
Тафиясь, противъ памяти. Ворошову.
(7)

მარტველოს წინამძღოლის გამოცხადება
საზოგადოებრივი
ამით აცხადებს, რომ 21 მარტს, ოთხ-
შაბათს, საღამოს 8 საათზე, ტფილისის
სათავდაცხსურთა პრეკლე II-ის დარბა-
ზში დანიშნულია

საზოგადოებრივი

ქართველთა ამხანაგობის.
განსახილველი საგნები:
1. ანგარიში წარსულის 1895
წლიდან.
2. არჩევანი ამხანაგობის თავ-

მუდამარისა (გამგესი), ხაზინადარისა
დ მიდვისა.
რადგანაც პირველი კრება არ
შესდგა, ეს კრება კანონიერი იქმნე-
ბა მიუხედავად დამსწრე წევრთა
არცხვისა.
არა წევრთა კრებაზედ დასწრება
ავტომატურად ამხანაგობის წევრთა კერ-
ძო ბარათები არ ვაგვზავნებთ.
(3-5-1)
ტფილისი, 20 თებერვალი

ამ მოკლე ხანში ჩვენი საზოგადო-
ება შეიძინა კიდევ ერთ კულტურულ
ღირსს, რომელიც სახსარს მისცემს
უფრო სავსებით დაიკმაყოფილოს სა-
ზოგადოებრივი მოთხოვნილებანი.
თუმცა ეს ღირე ვერ გაუწვდებია ყვე-
ლა ჩვენ მოთხოვნილებას, რადგან
მას სახეში აქვს დაკმაყოფილოს
საჭიროება უფრო ერთის მხარისა,
ანუ უკეთ შეთქვით მზარის ერთის
ნაწილისა, მაგამა მის მიანიც არა
აქვს მოკლებული საზოგადო ინტე-
რესიც. სხვა-და-სხვა კუთხე ჩვენი
ქვეყნისა ისე შეიძროდა და სასებით
არის ერთმანეთთან შეკავშირებული,
რომ სიკეთე ერთის ნაწილისა მოას-
წვებს სიკეთეს მეორისა, როგორც
დაქვეითება ერთისა არის დაქვეითება
მეორისა, ამიტომაც არის, რომ ქარ-
თველს ვაქვს ერთიანად ახარებს და-
არსებას სასურველბისა სადმე ოსურ-
გეთის მხარეში, წიგნთ-საცავისა—რა-
და სხ. სწორედ ამ მიზეზებისა გამო
საერთოდ სასურველბისა მიგვარნია
ისეთილი საქმე, რომელიც ამ ყვამდ
უთავიანად გორის მხარის მემამულეს
თ. კონსტანტინე მიხეილის ძე ამი-
რაჯიბს.

ავერ რამდენიმე წელიწადი, რაც
თ. ამირაჯიბის სოგლად დაბინად
და მეურნეობის მიხედვს თავის მამუ-
ლში. განათლებული და მხნე ახალ-

გაზდა არ დასჯერდა მხოლოდ თავი-
სის კერძო ინტერესების მიღწევას და
თი, მას განუზრახავს თავისი მამულში
დააარსოს სამეურნეო სასწავლებელი.
ამისათვის თავისი შიგრი თ. ამირა-
ჯიბი ახას იმურებს: აძლევს საჭირო
მამულს, უთმობს შენობებს, პირდა-
მა ახალ შენობათა აგებას როგორც
კლასებისათვის, აგრეთვე პანსიონისა
და მასწავლებლების სადგომად.

ამ კეთილის საქმის მოთავე დღის
მამულის პატრონია და ამ თავითვე
კარგად აქვს დაყენებული საქმე სამე-
ურნეო მეცნიერების მოთხოვნილე-
ბის დაგვარად: საუკეთესო მანქანე-
ბი, საქმიოა ლაბორატორია, სამქე-
დლო და სხვა სახეობის ნივთები ამტკე-
ცებენ მემამულის მხნეობას და საქე-
მის ცოდნას. სასწავლებელში თ. ამი-
რაჯიბს გარდა ორი სხვა მასწავლე-
ბელი იქნება უმაღლესი სპეციალურ-
ი განათლებით აღჭურვილი, შემ-
დგში შესაძლებელია დააარსონ სა-
მეურნეო სასწავლებლის განყოფი-
ლება ტფილისისათვისაც. რაღა თქმა
უნდა, რომ ბევრ სიკეთეს უქდის
ამ გვარი სასწავლებელი როგორც
ცვლეს, ისე გაღარიბებულ თავად-
ზნაურობას. ამ სასწავლებელს საგ-
ნად ექმნება ალფხარდის სოფელს
მცოდნე ხალხი, რომელნიც იძულებ-
მული არიან თავისი მარჯვენით იშ-
რომონ მინდროსა, თუ ვენახში; მან
განვითი, ზნეობით და ცოდნით უნ-
და აღამაღლოს ის ნაწილი ჩვენი
ერისა, რომელიც უმეტესობას შეად-
გენს. დღერთმა ინებოს, რომ კეთი-
ლად განზრახული საქმე კეთილად
დასრულდეს, რის იმედიც ვვაქვს,
რადგან მხნეობა და ცოდნა თავ. ამი-
რაჯიბისა სრული თანდებობა ამისი.
ეჭვს გარეშე ისიც რომ სამეურნეო
სამინისტრო მხარს მისცემს. თ. კი-
ამირაჯიბის და დაუნერხეს შემწეობას
დასაარსებლად განზრახულ სასწავ-
ლებელს. რაღა თქმა უნდა, რომ
კერძო ადამიანს ყველგან გაუწეულ-
დება ამნაირი სასწავლებლის დაფუ-
ძნება, თუ მთავრობა და საზოგადო-
ება მხარს არ მისცემს. დღერთმა
პრობანოს, რომ ამ გვარი სასწავლე-
ბელი მრავალი დაარსდეს ჩვენში და
მეტი საუკუნედი დადლოს ჩვენი ერის
უმეტესის ნაწილის განათლებასა, იმ
ნაწილისა, რომელიც ეხლა სრუ-
ლიად ჩივირებული და მივიწყებუ-
ლია ჩვენი საზოგადოებისათვის. ყვე-
ლგან ამნაირის საქმის მოთავე სი-

ახალი ამბავი

ვაცხადებთ იმთ საყურადღე-
ბოდ, რომელიც ხვალ, 22 თებერ-
ვალს, ცხეთაში აპირებენ წახვლას,
რათა დაესწრონ ჩვენი სასიძულე-
ბელი დევის ერეკლე II სულის მოსა-
ხსენებლად გარდახლულ წირვასა და
პანაშვილს, რომ საყურადღე ამ დღე-
სათვის ტფილისისა და მცხეთის შუა,
ჩვეულებრივის გარდა, საგანგებო მა-
ტარებლებიც იქლიან. პირველი მა-
ტარებელი, № 3, რომელსაც მხო-
ლოდ მესამე კლასის ვაგონები ექმ-
ნება, გავა ტფილისიდან დილის 7
საათსა და 50 წუთზედ, ცხეთაში
იქნება 8 საათსა და 30 წუთს.
მეორე მატარებელი, № 11, გავა
ტფილისიდან დილის 8 საათსა და
35 წუთზედ და მცხეთაში იქნება
9 საათსა და 15 წუთს. ამ მატარე-
ბელს სამივე კლასის ვაგონები ექ-
მება.

ცხეთიდან წამომსვლელთათვის:
მატარებელი № 12, რომელსაც ყვე-
ლა კლასის ვაგონები ექმნება, ცხე-
თიდან წამოვა ნაშუადღევს 1 სა-
ათსა და 30 წუთს, ხოლო ტფილის-
ში ჩამოვა 2 საათსა და 11 წუთს.
მეორე მატარებელი № 14, რომ-
ელსაც მხოლოდ მესამე კლასის
ვაგონები ექმნება, მცხეთიდან წამო-
ვა ნაშუადღევს 4 საათზედ და ტფი-
ლისში ჩამოვა 4 საათსა და 44 წუ-
თზედ.

გზის ფსი ჩვეულებრივი იქმნება.
მცხეთას, ხვალ, კვირას, გა-
მართული იქმნება ზუგუთი მეფე
„ერეკლეს ფონდის“ სასარგებლოდ,
რომელსაც ქართველი ქალები ხელ-
მძღვანელობენ.

ფლის ინტელიგენცია ყოფილა და
თი, ნიშანიც იმისა, რომ ამ ინტელი-
გენცს უკვე უგრძნია თავისი მოვა-
ლუბა საზოგადოების წინაშე. კე-
თილი იყოს, ამ კეთილის საქმის და-
საწყისი.

მთავრობის განაგებულება

გადაყვანილ იქმნენ: ტფილისის ფი-
სტა-ტელეგრაფის კანტორის მე. V ს-
არისის მოსხვე აეროთეოზ თავივე—
დასწავლის ფისტა-ტელეგრაფის გან-
ყოფილებაში და დასწავლის ფისტა-
ტელეგრაფის განყოფილების მოსხვე
სივამორე ჩირაქე—ტფილისის ფისტა-
ტელეგრაფის კანტორაში.
გამწესებულ იქმნენ: ტფილისის
მოქალაქე გიორგი დამატრის მე ზუჩა-
ბიშვილი (ივანე გოშორაძე) ტფილისის
ოლქის სასამართლოს განცხადების მო-
სხველად და ტფილისის ოლქის სასამარ-
თლოს განცხადების მოსხველად ნამოფა
კოლდუგა რევისტრატორი ტატაშვი-
ლი—ამავე სასამართლოს პირველ სარ-
ისის განცხადების მოსხველად.

პარასკევს

პარასკევს, 20 თებერვალს,
კავკასიის სამინისტროს სამეურ-
ნეო საზოგადოებამ შეამდგომლობა
აღბრა მიწად-მოქმედებისა და სახელ-
მწიფო ქონებათა სამინისტროს წინაშე
იმის შესახებ, რომ ნება მიეცეს საზო-
გადოებას წინა წლებივით გამოიწეროს
საზღვარი გარეთიდან უგრძელახა-
ლთი ვენახის სარწყავი მანქანები და
სხვა-და-სხვა წამლები, როგორც,
მაგ., გოგირდი, შაბიანი და სხვა.
საზოგადოების მიერ შარშან საზღვარი
გარეთიდან გამოწერილი 1,800
ფთო გოგირდი უკვე მოუტენიათ
მათაშენი და ამ დღეებში ტფილისში
ჩამოიტანენ გასასყიდად.

პარასკევს, 27 თებერვალს,
დანიშნულია საზოგადოებრივი კავ-
კასიის სამინისტროს სასოფ-
ლო, სამეურნეო საზოგადოებისა
კრება მოიხსენს ბანის როსისკის
მოხსენებლის იმ ომონსიგებათა შესა-
ხებ, რომელიც უნდა იხმაროს აბრე-
შუმის წარმომებისათვის დაარსებულმა
მოსკოვის კომიტეტმა ამ საქმის გან-
საძლიერებლად კავკასიაში.

უქმებისა გამო შეწყვეტილ
იქნა უფასო სატენიო კურსები
ტფილისის სახელმწიფო სასწავლებელ-
ში. ეხლა კურსები ისევ დაიწყება:
შაბათობით 7—8 საათამდე მსურველთ
ასწავლიან ფიზიკას, 8—9 საათამდე
ქიმიას; კვირაობით, დილის 10 საათ-
თიდან 3 საათამდე ასწავლიან გრა-
მატიკას, მეზანაკას, ჰიგიენას, ხა-
ტვას, არითმეტიკას, ხარატობას და
სხვ. ამ კურსებისათვის შარშან ქა-
ლქის გამგებობამ გადასლა 300 მან.
საფინანსო კომისიის უკანასკნელმა
კრებამ გადასწყვიტა გადადებულმა
იქნას წესი ამ საქმისათვის 500
მან. სასწავლო, კარგად წყიდეს
ამ კურსების საშემ, რადგანაც ამ
ყვამდ ნებას არ აძლევენ ქარბნებში
მანქანებისა და მუშაობის თვალ-
ყურის მდებარეობად დანიშნონ ისეთი
კაცები, რომელთაც ამ კურსების
არ მოუსმენიათ.

პორუჩიკის თავ. გორჯაძის
საქმე, რომელიც ლაზაროვი მოკე-
ლა ბრალდება, სამხედრო ოლქის
სასამართლოში მარტის თვეში იქმნება
განხილული.

როგორც ვაზ. „კავკასიში“
სწერია, თავ. ე. მ. მაღალაშვილს
არ რედაქციისთვის 100 მანეთი გა-
მოუგზავნა მომავლის დღეათა სკო-
ლის საზარგებლოდ. ეს ფული რე-
დაქციის უკვე გადაუცია ენ. მ. ვ.
გამბაკურ-ორბელიანისთვის.

ზარდა აქვთ მომავალ წელს
შავის ზღვის ნაპირს მეთამბაქოობის
ორი დაბალი სასწავლებელი დააარ-
სონ.
მიწათ-მოქმედებისა და სახელმ-
წიფო ქონებათა სამინისტროს გან-
ზრახვას აქვს მომავალ გაზაფხულს რა-
მდენიმე მცოდნე კაცი გამოიყვანოს
კავკასიაში, რომელთაც შავის ზღვის
ნაპირი უნდა დაეთავლიერონ და გა-

ნაც ორის დასახლებული კანდიდატად, კენჭი უნდა ეყრატო, მაგრამ ბანმა თიკანაძემ უარი განაცხადა და თანამდებობაზე დაუთმო თავს. ს. გუგუნიას, კრება დაიწყო ნაშუადღევს ორს საათზედ.

სხვა საქმეში დაწყებამდის ვლ. თომიძემ განაცხადა, ამ ორის წლის წინად საწყევრო ფული 20 მანეთი გარდაეცო ამხანაგობის წევრს სიბრძნეობის, მაგრამ არც შარშან და არც წელს მოწოდების ბარათი არ მიიღო და წევრთა სიაშიც გამოტოვებულ ვარ. ვახოვერ ვამაგენი, ნოთ, ვიფორები ამხანაგობის წევრად თუ არა? მართალია, მე და ამხანაგობის წევრები დღე კმათი ავიტყად ვაგზებთ და უკანასკნელ სამედიკალიონად გამოვითხოვე; მაგრამ, ვინაჟ, გვჩემ ამხანაგობის წევრობას არ უნდა შევუბნოდესო.

ს. თაყაიშვილი. როცა მე და ალ. თომიძეს კამათი ავიტყად ვაგზებთ ამხანაგობის შესახებ, მოვიგო ლაპარაკი მე და იაგ. თაყაიშვილმა და რადგანაც თომიძემ ამხანაგობის სახარალოდ დაიწყო ვაგზებთ წერა და ცნობილი იქნა ამხანაგობის მკენედ, გარდაუწვევით დაგვეტყუებინა მისი ფული ოციან პროცენტით და ამხანაგობის წევრობისაგან გავგრიტობა.

იაგ. თაყაიშვილი. მე სრულიად უარს ვყოფ. მაგ მოლაპარაკებაში არავითარი მოწოდება არ მიმიტო. ბან თომისაგან მიღებულა 20 მანეთი და გამგესგან კანონიერად ხელმოწერილი ბარათიც უტირავს. ჩემის აზრით, ვიღებულწინ ვართ მივიღოთ თომიძე წევრად და დღესაც ხმა უნდა ჰქონდეს ჩვენს კრებაზედ.

ბანი თომიძე ამ სიტყვის შემდეგ მიღებულ იქნა წევრად და იმის უკანონოდ ამხანაგობიდან გამოიკცივის ამბავი ოდიონზე ოქმში. იმასთან სხვა წევრებაც აღმინდნენ ისეთები, რომლებმაც განაცხადეს, საწყევრო ფული სრულად გვაქვს შემოტანილი და არც წევრთა სიაში ჩაუწერავართ და არც მოწოდების ბარათი მიგვიღოა. ისინიც ცნობილი იქნნენ წევრებად და შტატა-ნილინი წევრთა სიაში ამის შემდეგ წ. თავდგირიძემ წაიკეთა ახლიდ შემეშაგებული და შესწორებული წესდება. წესდების უკანასკნელ მუხლიან მოსხარებული ამხანაგობის კრების მოსახდენ ადგილად ქ. ოზურგეთი, ამის გამო ნიკო გორდანიამ განაცხადა: ლანჩხუთელები ვერ დავთანხმებთან მაგ გარდაუწვევითობა, რადგანაც ბევრი ოსეთი ღარბობა, რომლებმაც დღის გაჯირვებით შემოიტანეს 20 მანეთი, ახ ყველ კრებაზედ ოზურგეთში დასწერბებს ვერ შეიძლებინა.

ნ. თაყაიშვილი. როცა წ. გორდანიამ ბრძანა იმ საგნის შესახებ ჩვენც გვეკენა და მოლაპარაკება. როცა ლაპარაკი გვეკონ და წესდების შეცვლის შესახებ და ამ უკანასკნელ მუხლს ვინაკვადვით, მე ვანუცხადე, იგი დავტოვებთ ლანჩხუთსაც და მოვიხსენიოთ ოსეთისკენ, რომ ყველა იმ სოფლის წევრებმა, სადაც ოც და ოცდაათზედ მეტია, გამოგაზვიანონ წარმომადგენლები და ამით გაუადვილოთ შორეულ წევრებს კრებაზედ დასწერბა-შემოქმედება, მაგრამ ისეთმა ვაჭრობის მოკლენთ, როგორც ბარან წ. ლომოდაძემ იტყუო და ზაქარია მანებლად სცნეს

ჩემი წინადადება და ისე გარდასწყვიტოს, როგორც წესდებაშია.

ს. თაყაიშვილი. ბარანებო, ამ სავანზე მეც მინდა ბარიერ სიტყვა მოვახსენიოთ, დღეს ჩვენს ამხანაგობას 400-მდე სრული წევრი ჰყავს. აქედან თითქმის ნახევარი ნაწილი ლანჩხუთელია. თუმცა ამხანაგობამ აქ ჩაიდგა სული, მაგრამ ლანჩხუთის შინაზნობრივად და ლანჩხუთე ვაჭრობითა უძლურ ამხანაგობას წელი. დღეს, როდესაც ამხანაგობამ ხალხის ფულის მოსხადებდ ერთ ადგილს ისეთი საეპკორო დუქანიც კი გამოართვა, რომელიც არავერის სარგებლობას იძლევა, რატომ ლანჩხუთელების გულის მოგების არ უნდა ვცდილობდეთ და ერთი კრება მიიხვ იქ არ გავმართოდ, სადაც უფირველესი დარგია ჩვენი ვაჭრობას, წევრთა უმეტესი ნაწილი იქიდანვე გვაყვას და ხალხიც უფრო თანაგრძნობით გვიძლევა. ჩემის აზრით, საქირია ლანჩხუთშიც მოხდეს კრება და მით სურვილი ვაუზრავს რომელი იმ ამხანაგობის წევრებსაც, რომლებმაც იმდენი ამავე დასდეს ამ ჩვენს საერთო საქმეს.

ბან წაითლების წინადადება შეტანილი იქნა ოქმში და კრებად გარდასწყვიტა: ლანჩხუთშიც მოხდეს ხოლომე არა-ჩვეულებრივი კრება საქირიებისა დაგვაადო.

ამის შემდეგ თავმჯდომარემ წაიკეთა თხოვნა ნიკოლოზ ქაჯარაძისა, რომელიც სთხოვდა კრებას ებატონებინათ მისთვის იმ საშის ზოგჯერ თათლის ფასი, რომელიც ადიდებულმა წყალმა მოსტყავა ურბიდან გამგესთან გადმობარბის დრის. კრებას უნდა და შეეწყინარბინა ქაჯარაძის თხოვნა, მაგრამ ამხანაგობის მმართველმა განაცხადა: კრებას არა აქვს უფლება ნაძტობის, რადგანაც ეგ საქმე მე უკვე სასამართლოს გარკვევას გამოასახებლადია. ამისთვის ქაჯარაძის თხოვნა უყურადღებოდ იქნა დატოვებული. შემდეგ კრებამ მოითხოვა მოსენება ვამგეს მოქმედებამ ამ ანგარიშისა, რომელიც მმართველმა წაიკეთა და განუბარტა კრებას ყოველივე მოქმედება. აქ საქირიალ არ მიმინანა ამ ანგარიშს მოხსენება, რადგანაც თუთი კომისია არბობს სრულ ანგარიშს გამოცხადებას.

ესიტ. თაყაიშვილი. ყოველი სავაჭრო საქმე ისეთია, რომ კარგად დადვირვებას მოითხოვს. ეს ცთვირბები, რომელიც ვამგემ თავის ანგარიშში აღწინა, საქირია არ არის; თუმცა ძალიან წვრილად არის აწეროლო, მაგრამ მარც რადაც საეკედო მიმინანა. პარკი ხომ გაყიდულა და სხვა არ არის მოგებები? ფუფუნის სდენ იცისთან არის ვასესებელი ფული ბანკში უნდა იყოს და არა ყვირო ცაცებთან. საქირიაში 3,000 მანეთი ქონება ვაკვსო: ეს არც ერთმა ჩვენთაგანსა ნამდიდროდ არ ეციოთ, მართალია თუ არა? მე ვითხოვ ყოველივე ეს უფრო სინამდვილით და ტყუილის საბუთებით იქნას განმარტებული. ვახოვერ სარევიზო კომისიისა, აგვიხსნას კანონიერია გავგეს მიერ წარმოდგენილი ანგარიში, თუ არა.

ს. თაყაიშვილი. (სარევიზო კომ. წევრი). სარევიზო კომისია, რასაკვირველია, წარმომადგენს თავის ანგარიშს, მაგრამ ჯერ ვაინებ ვამგემ უნდა მოვახსენიოთ უფრო სარევიზო საფუთები!

ს. თაყაიშვილი. სარევიზო კომისიამ ნახა თუ არა საქირიაში, რომელიც ვამგემ იტყუნებ ანგარიშში? შეამოწმა ვი? ან. თაყაიშვილი. ამხანაგობის ვამგეს სრული პასუხის მგებელია, თუ რამ სკდება. ანგარიში წარმომადგენლი, ჩვენც იურიდიულად ვარდებულნი ვართ მივიღოთ იგი და თუ რამ აქლია, შევჩ ვავსაწეროთ.

ს. თაყაიშვილი. იმ ანგარიშს, რომელიც წარმომადგინა ვამგემ, ვერ მივიღეთ ასე უსახითოდ. თუ მართალია, დამამტკიცებელი საბუთები წარმომადგინოს.

იაგ. თაყაიშვილი. წარსულ წელსაც აღე მოხდა და ბევრი ლაპარაკი გამოიწყო მაგ ანგარიშზე. ასე ცთვირბზედ დამყარება საქმის არ შეიძლება. მოვხსენიოთ სარევიზო კომისიის ანგარიშს და ჩვენც იმის ნაიჭებს დავაწვწუნოთ, თორემ, ჩვენ ამდენი მოვივტეოთ, რომ სთქვას ვამგემ, რა დასაჯერებელია.

ამ სიტყვის შემდეგ წაითხულ იქნა სარევიზო კომისიის ოქმი, რომელიდანაც სჩანს: რამდენჯერმე შეკრებილიან ერთდ კომისიის წევრნი, მაგრამ არც ერთხელ ვამგემ არ გამოცხადებულა. თუ გამოცხადებულა, ანგარიში არ წარმოდგენია განსახილველად კომისიისთვის. უკანასკნელ პირულ იანგარის 1898 წელს კიდევ შეკრებილა ერთად კომისია ქ. ოზურგეთში და ვამგემ კვლავ დაუანგარიშოდ გამოცხადებულა. მაშინ უფლებებით ვამგესთვის დღეშით დებარებინა ბათუმშიდან ანგარიშები. დაუბარებიათ და მიუღიათ კიდევ მეორე დღეს. გაუგზავნიათ ავიგეთუდ საქირიაში კაცი და იქაური ბუბალიტერი დაუბარებიათ ანგარიშს; იგი გამოცხადებულა ორი დღის უკან. ამავ ბუბალიტერის განუცხადებია კომისიისთვის: სამისთვის ანგარიშები ვამგემ ამოძიარბინა დავთრებულგან და ამისთვის იმ სამითვის შემოსავალ-გამგებელი არა მაქვსო. კომისია აღწინაშეს, რომ ვამგეს უწყისკოდ უწარბობია დავთრები და ანგარიშების გავება შეუძლებელიაო. შენბობემა აუჯია ძეველის მასლებიდან და მეტად დიდ ფასადა ნაწევრები. დღეს რომ იმ შემოაბების გაყენება გეინადდეს, ნახევარი ვერ ავიღებთ იმისას, რაც დამჯდარიაო. საქირიაში გაცხსნიან, სავაჭრო დუქანზე, სადაც ვამგესული სამი ათასი მანეთი; დღეს რომ მოვიწინდომოთ იმისი ფულად ქვევა, 2000 მანეთის მეტს ვერ ავიღებთ. 2000 მანეთად ვაუჯესს, ბია ყვიროთ დავებუდ და დღეს რომ გვიკორდეს, 2,000 მანეთისა ვერ დავიბარებთ. 1,500 მანეთი შესდგება ისეთი ნიისისაგან, რომ „ძალიან“ საეკედო ასაღებია და ყველა ამაში მოხმარებულია ჩვენი თანგი 9,393 მანეთიო. კომისიის ამხანაგობის მთელი ქონება დაუფასებია (ნისია, საქირილი, ვასესებული ფული და შენობები) 12,500 მანეთად. საწყევრო ან ფული შემოსულია სულ 11,000 მანეთი. ხოლო თვით ვამგეს-კი ამხანაგობის მთელი ქონება 18,000 მან. დაუფასებია.

ამ ოქმში დიდი ლაპარაკი გამოიწვია წერია შორის. ნ. თაყაიშვილი. ბატონებო, თქვენ სასყვერვლო ვამგეს მიმართ უზნულად. იმას რაც შეგელომის გავეთა, მეტი კოდან არ შესწევდა.

მთავრებულად შეგხედა კომისიამ იმის მოქმედებას, მაგრამ სასტატოდ სჯობს მიგვარიზდგან სჩანს, რომ თუმცა საქმე ვერ არის ისე, როგორც უნდა იყო, მაგრამ არც კუ უნდა არის, რომ ვამგემ უკლი იმისი მალდობელიც უნდა დავჩენთ. ერთადერთი შეცდომა საქირიის მალდობის დაარსება, რომელიც 3000 მანეთია ვამგესული და სარგებლობა-კი არა სჩანს. ნ. თაყაიშვილი. როდის არის გ. ანგარიში კომისიის მიერ შემოწმებული? მეფანა. 1898 წლის პირველი იანვარია.

იაგ. თაყაიშვილი. შარშანდელი კრება შემცდარი. როგორ შეიძლება ერთს კაცზედ დამყარება მთელის საქმისა. სასოვალ საქმე კოლეგიის იხიბვის და ერთი მანქენი თხლა, სად არის თქვენში კოლეგია, რომლის წევრთა ერთი მეორეს დახმარებით უნდა ემოქმედებთ! ამის ნაცვლად ვითის კაცისათვის მიგნაცვით ყველგნებო და სასოვალად წესი ამხანაგობისა დაგირავებიაო.

ნ. თაყაიშვილი. ჩვენი კოლეგიას არ იხიბოს. ჩვენ ნოუახზედ ვაკვს საქმე დამყარებულია და წესდებასაც ამას დავემოწოდოთ. ს. თაყაიშვილი. მე არ ვეთანხმები. თავდგირიძეს. სარევიზო კომისიის მოხსენებას უკანადდება უნდა მიეკცეს. ბევრნი ხოლოან უსამართლოდ ვსჯიან. ზოგი კიდევ ვადავდებს 20 მანეთს, მაგრამ ნუ დაევიწყებთ იმასაც, რომ ბევრი ისეთივე ვიკრევია, რომლებმაც უკანასკნელი ოცი მანეთი შემოიტანეს. ჩვენ რაკი ასე დავინახეთ, ეხლა საქირია ახალი ლინე ვიღობრაო, ახალი ძალით შევედგეთ საქმეს და სულ ახალის წესით ვმოქმედოთ საქმეთა გასაუმჯობესებლად. ს. თაყაიშვილი. შარშანდელმა კომისიის კრების, რომელშიაც ისეთი დას-დასობა იყო ატებული, მხოლოდ ერთმა ნაწილმა აირჩია სარევიზო კომისიის ისეთი წევრები, რომლებმაც სრულიად ჩვენს წინააღმდეგ იმოქმედეს და სცილობდნენ, პარ-შავად გამოვეყენე სასოვალდოების წინ. კომისიის მოხსენება, რომელიც თქვენ მოისმინეთ, მოკლედ მოგვჩვენებთ და თავის სრულიდ გთხოვთ მომდეთ კომისიის მოხსენებაზე დიდად, რომ პასუხი წარმოვადგინოთ. უსამართლოდ არის შედგენილი კომისიის მოხსენება და შეგელება უნდა მომცეთ ჩემი სიმართლე დავმატყო.

კრებამ უარი განაცხადა, მოხსენების მიცემა შეუძლებელიაო. ს. თაყაიშვილი. ბატონებო, ვამგეს ძალიან უსამართლოდ ვებყარობათ. თავდგირიძემ, როგორც შეგელო, ისე იმოქმედდა და თავის სრულიდ მოკლონე ამას მოაწიანდა. სარევიზო კომისია ძალიან უკანონოდ წერია ვამგეს და ამტყუნებს მათ შინ, როცა იგი ქებისა და მადლოების ღირსია. კომისიის მოხსენება შეურაცხყოფას აუტენს ვამგეს დღის ამდენს ხნის ღვიწლს ძირს უტყობის. ამა რა სათქმელია, შენობები ძვირად არის დამჯდარი და დღეს ნახვერად არა პირისა. ყველაფერი ასეთი. ჩვენ ძვირად გვაქვია და გაყიდვის ობობის ფასი კვლავ ბუღოლბს. მთელს ჩვენს საქმეს ამაზე

ნუ დავამყარებთ და ვამგეს ამდენს ხნის შრომას უმადლოდ ნუ ნახუტარებთ. ლაპარაკს დროს ნუ ვანდობებთ, ჩვენ სხვა საქმე ვაკვს; 50 წარმომადგენელი უნდა ავირჩიოთ და ამას დიდი დრო უნდა, საქირია საქმეს მიყურით ხელი და უწყაყოლო ლაპარაკს თავი დავანებოთ.

ს. თაყაიშვილი. ქება-დიდებათ საქმე რომ ვაკეთებოდეს, ავიყარებოდით და თავყენსა ვსცემდით ვამგეს; მაგრამ ამითი არა ვაკეთებარა. რამდენიც უკვე შემოწმდება, იმდენი უფრო წარმომადგენელი იქნებოდა საქმე ვამგემ! ე ერთადერთი არა-სასამართლო ნიშნებს „ვეკილობისას“. როგორც დღეს დავინახე, წარმომადგენელთა ასარჩევ სიაში იყოთ კაცები ურევიან, რომლებიც, ჩემის აზრით, კერძო მოამბრებლად ითვლებიან და ეს მომართება საქმეს დამარბავს და ხელ-კარგივად დავრჩებით. სარევიზო კომისიის კრიტიკული შინაშენა ისეთი საფუძვლიანია, რომ საქირია იყო კიდევ მეტი გვეტყუა, მაგრამ საქმეს ვაკუტურობოდით და არა ვთქვით რა. თვით იქაური საბუთები ამტკიცებს, რომ საქმე ცუდად არის და საქირია ეხლა მიიხვ ვაგუფრთხობოდით.

ს. ბარბაქაძე. არაინ არა სცილობს უსამართლოდ ვამართლოს ვამგემ, მაგრამ რატომ არ უნდა მივეცო კომისიის მოხსენება, თუ ხვალ პასუხს წარმომადგენს და ავირჩის იმ ბრალს, რომელსაც კომისია სდებს. ს. თაყაიშვილი. სარევიზო კომისიამ ამხანაგობის უნუგემო მდგომარეობაში აღწინა და ანუხსა. ს. ბარბაქაძე. თუ შეურაცხყოფლი მიმჩინა ვამგემ, რატომ სარევიზო კომისია არ უნდა იყოს შეურაცხყოფლი ამგვარის სიტყვებით და, რვა კაციც წინადადებ, ერთს რად უნდა დავუჯეროთ. იმ ორობ-და-ათ წარმომადგენელთა სიაში, რომელნიც უნდა ავირჩიოთ, ისეთი კაცები არიან, რომ ამ საქმის არაფერი ვაკვლებათ და სიმართლის სასწორის უფლს ცალ-მხარეს გადასწყვენი.

ს. თაყაიშვილი. ბატონებო, ამითი არაფერი და ვაძვდება, კომისიის მოხსენება მივეცთ ვამგეს ხვალამდის, თუ იგი პასუხს წარმომადგენს. კრებამ ვინაშინა მთელი თავმჯდომარის თხოვნა რომ მოხსენება გარდაეცა ვამგეს. ამის შემდეგ კრება შესწულად ლამის პირველს საათზედ და ვადალოდ მეორედ დასაათ საათისათვის.

14 თებერვლის კრება დაიწყო დილის 10 საათზედ. წარმოადგენილი იქნასია 50 წარმომადგენელთა ასარჩევად. ბევრმა უარი განაცხადა, კენჭს არ ვიყარებთ, არჩეული ვეთხმად, უწყველო თავს. ს. თაყაიშვილი. ბატონებო, ვამგეს ძალიან უსამართლოდ ვებყარობათ. თავდგირიძემ, როგორც შეგელო, ისე იმოქმედდა და თავის სრულიდ მოკლონე ამას მოაწიანდა. სარევიზო კომისია ძალიან უკანონოდ წერია ვამგეს და ამტყუნებს მათ შინ, როცა იგი ქებისა და მადლოების ღირსია. კომისიის მოხსენება შეურაცხყოფას აუტენს ვამგეს დღის ამდენს ხნის ღვიწლს ძირს უტყობის. ამა რა სათქმელია, შენობები ძვირად არის დამჯდარი და დღეს ნახვერად არა პირისა. ყველაფერი ასეთი. ჩვენ ძვირად გვაქვია და გაყიდვის ობობის ფასი კვლავ ბუღოლბს. მთელს ჩვენს საქმეს ამაზე

ნუ დავამყარებთ და ვამგეს ამდენს ხნის შრომას უმადლოდ ნუ ნახუტარებთ. ლაპარაკს დროს ნუ ვანდობებთ, ჩვენ სხვა საქმე ვაკვს; 50 წარმომადგენელი უნდა ავირჩიოთ და ამას დიდი დრო უნდა, საქირია საქმეს მიყურით ხელი და უწყაყოლო ლაპარაკს თავი დავანებოთ.

ს. თაყაიშვილი. ქება-დიდებათ საქმე რომ ვაკეთებოდეს, ავიყარებოდით და თავყენსა ვსცემდით ვამგეს; მაგრამ ამითი არა ვაკეთებარა. რამდენიც უკვე შემოწმდება, იმდენი უფრო წარმომადგენელი იქნებოდა საქმე ვამგემ! ე ერთადერთი არა-სასამართლო ნიშნებს „ვეკილობისას“. როგორც დღეს დავინახე, წარმომადგენელთა ასარჩევ სიაში იყოთ კაცები ურევიან, რომლებიც, ჩემის აზრით, კერძო მოამბრებლად ითვლებიან და ეს მომართება საქმეს დამარბავს და ხელ-კარგივად დავრჩებით. სარევიზო კომისიის კრიტიკული შინაშენა ისეთი საფუძვლიანია, რომ საქირია იყო კიდევ მეტი გვეტყუა, მაგრამ საქმეს ვაკუტურობოდით და არა ვთქვით რა. თვით იქაური საბუთები ამტკიცებს, რომ საქმე ცუდად არის და საქირია ეხლა მიიხვ ვაგუფრთხობოდით.

საწყისში შეუძლებელია და დღევანდელი მდგომარეობა ამხანაგობის სანუგეშოა და საკეროა, რომ ამხანაგობის წინ წაწევისათვის დივიდენდი დაიგროვებო. ხოლო თუ ის ანაგროვდება... სიტყვები ზოგადად...

ას. რამისთვის. ბნ. გამგებ წარმოადგინა თვითონ განსამართლებელი პარათა და აცხადებს, რომ თუ ამხანაგობის დღევანდელი ქონება არ ღირს იმად, რადც მე დავაფასებ, და საქმე განიჭებულება, 10,000 მანეთს მოაკტემო. აქედან გამომდინარე, რომ გამგებს მსურს ამხანაგობა შეისყიდოს და მთელი საზოგადო საქმე ხელდასრულდეს...

მას. თუშინაშია. გამგებ ამხანაგობის ქონება დაფასდა 18,000 მანეთად, სარევიზო კომისიამ კი 12,500 მანეთად შეაფასა. ამისათვის სურს ამხანაგობის შეძლება და ეტლაკი იმდენად გაიზარდა გამგებ, რომ კომისიის მიერ 12,500 მანეთად დაფასებული ქონება 10,000 მანეთად მსურს ხელში ჩაიგდოს და ამდენის ნახევარი ნაწილი ხელიდან გაემოგვაცილოს. აი, ბატონო, რამდენად ამკობს გამგებ თქვენს საქმეს და იმდენად გახედულობა-კი გამოიჩინა, რომ თქვენთან ამხანაგობის საქმის ყოველი სურვილი-კი განაცხადა.

კრებამ ერთხმად უარ-ყო გამგებს თხოვნა და ეწესეს ყრა განაგრძონ. როცა ყრთი დაუდგეს კენჭის საყრდენად, კ. თავართქილაძემ და ალ. მიქელიაშვილმა უარი განაცხადეს კენჭის ყრა დაბალოდ და მისი 12 საათზე და არჩულ იქნა 50 წარმომადგენელი და სამი კანდიდატი, რომლებიც უნდა დაესწინენ საზოგადო კრებაზე დასაბუთებულ დავებზე და წვერთა მიგვირ. წარმომადგენელთა პირველი კრება დანიშნულია 1898 წლის პირველ მარტს, რათა აირჩიოს ამხანაგობის გამგე და გარდასწყვიტოს—არაირცხს თუ არა წარსულის წლის დივიდენდი. გამგებს დავებია, აცნობოს ყველა არჩეულ წარმომადგენელს დაესწინონ კრებას პირველ მარტს ქ. ოზურგეთში.

კრების წევრთ მადლობა გარდაუხარბის თავმჯდომარეს ორის დღის შრომისათვის და მისი პირველს საათზე წაიკითხა დივიდენდი.

ი. გურული

წერილი პარიზიდან

ქალაქ ზოგა სასამართლოს წინაშე (საკუთარი კორპორაციებისაგან) (შემდეგ *)

სასამართლოს წინ ხალხი დღითიდღე უფრო მეტი იკრიბება. ზოგი იმე მობლს, რომ კარგი ადგილი დაიჭიროს და შემდეგ ეს ადგილი 20 ფრანკად გაიყიდოს. პოლიციელებისა და ჯარისკაცების არცხევირით-ორად მომატებულია. ავიკრებ დასახელებულ ხალხს ვივ ლარმეჟის პეიერის, ხოლო თუ ამ დროს ვინმე ვივ ზოლო? დაიძახა, არ შეიძლება გროხების ქნევა და ცენა-ტურა არ გაიმართოს. სასამართლოდამ ტვირთი დაქვეითდა, ცილინდრ-დამტვირთული, ტანსაცმის დაქვეითებული-დახეული გამოდის ხორმე. სასამართლოში შესვლა ძალიან გაძნელდა: ათას გვარ საბუთებს თხოულობენ, ვინაობას კითხულობენ და ტანსაცმის დაწვრილებით ხრეჯავენ. დამაზო ყოველთვის ძალზედ არის გატენილი. ზოგი გენერალი სამხედრო ტანსაცმის ნაცვალად, სერთუპში გამოწყობილი მოდის.

ამ სხლდამზედ პირველად გენერალი ზუადერევი გამოიჩინეს. რაც დღეს გენერალმა ზუადერევი საქვე, ყველაფერი მართალია. 1896 წელს სამხედრო მინისტრის ხელში ჩაუვარდა სხვათნაგვანად ხელის პარათა, რომელიც ეწერა, „ნუ გამოაჩვენებთ, რომ ჩვენ ამ ურისთან საქმე გვეყრნად და სურვილია“. მე ამ სახელულების წინაშე ვარ, იმ მსახურებისა, რომელიც ერისაგან არიან არჩეულნი.

თუ-კი ვარი ჯარის უფროსებს არ თვლიათ, მაშინ ისინი მზად არიან თანდათან თანამდებობას თავი განაგებონ. დაზარა. მე მსურს... თავმჯდომარე, თქვენ სიტყვის თქმის ნება არა გავქო.

დაზარა. მე მინდა... თავმჯდომარე, არ შეიძლება. ახალ შენენი პიკარი დიბარეს. დაზარა. გენერალმა ზუადერევი საქვე, რომ ესტერგაზის არ შეეძლო სკოლირი და ის, რაც ბორდეროში ეწერა. თქვენ რას ჰქვიათ ამის შესახებ?

პაჟარა. მე სიმართლის აღდგენა მსურს და ამისათვის იძულებული ვარ გენერალ ბუიერის წინააღმდეგ ვილაპარაკო. როდესაც ხელში ჩამოვიტარე და ბატარა ლურჯი ქაღალდი, რომლიდანაც ესტერგაზის ვინაობა სიტყვით დავაღწეე ესტერგაზის. გავიგე, რომ ესტერგაზის სამხედრო ყოფილა არტილერიის სკოლაში, ხოლო მსოფლიოს ველზედ და ერთ-ერთად მანსში. ესტერგაზის უკეთესეს ერთის კაცისათვის იმ ცვლილებათა შესახებ, რა ცვლილებათა შემოღებას არტილერიის ამირებდნენ. ეს ამბავი მე თვით იმ კაცმა გადმომაქო, რომელსაც ეტლაკი შეუძლიან გაიმეორეს თვისი სიტყვები. ამ როგორ, ესტერგაზის შევილი სკოლირი და ის ცნობები, რომელიც არტილერიის შეხებოდა. სენატორებმა და პარლიამენტის წევრებმა იცოდნენ, რომ არტილერიის მომატებას უპირებდნენ, ესტერგაზი ხშირად დღილია პარლიამენტის ზოგიერთ წევრთან და რე-

დაქვეითებში, ასე რომ იმასაც შეეძლო ეს ცნობები შეეტყო. რაც შეეძება მადგასკარის ექსპლექციის, ეს ამბავი ბევრმა აფიცრება იცოდა, მე წერილები მაქვს ჩემის ამხანაგებისა, რომელნიც მაგის შესახებ მწერდნენ, ამიტომ შეუძლებელია ესტერგაზისაც არა სკოლირი და ეგ ამბავი. ბორდეროში ნათქვამია „მე თქვენ კობის გინებავდებო“. ამის გამო მე ვივმართო ერთი კაცს, რომელსაც გამოიყენებ უნდა მოეძინა და გავიგე, რომ ესტერგაზი ხშირად ამახადება საბუთის ქაღალდის პირებს და თვით იმ ქაღალდის პირებს და სურს, რომელიც რაღაც ქაღალდის მზადებაში იყო, რომელსაც თავისი დივიდენს აწვირებდა. გენერალმა ბუიერემ მიგვიანა დიბარა და ყველაფერი გამოვიტყვი. დიბარე შევიტყვი, რომ პიკარმა ესტერგაზის მიგვიანა დიბარა და ყველაფერი გამოვიტყვი. დიბარე შევიტყვი, რომ პიკარმა ესტერგაზის მიგვიანა დიბარა და ყველაფერი გამოვიტყვი. დიბარე შევიტყვი, რომ პიკარმა ესტერგაზის მიგვიანა დიბარა და ყველაფერი გამოვიტყვი.

გენ. გონსი. სამხედრო სამინისტროში ბორდერო 1894 წლის სექტემბერში მივიღეთ, ხოლო დაწერილი ავგისტროში უნდა იყოს, რადგან ნაც მოკ მადავასკარის ექსპლექციის ამბავი სწორია და ეს-კი ავგისტროში მოხდა.

დაზარა. თქვენ რას ჰქვიათ ბნ. პიკარი, რომელ რიცხვში უნდა იყოს დაწერილი ბორდერო? პაჟარა. მე გგონია აპრილში. ეს ამბავი ჩვენს ბიუროში ყველამ იცოდა. დაზარა. მე მსურს ვიგვიცხოვრო, სამხედრო მინისტრისაგან ნება ჰქონდა თუ არა მიკეუელი პიკარს, რომ დრევიესის საქმის სასამართლოში გარჩევას დასწრებოდა, ე. ი. იყო თუ არა მინისტრისაგან დელეგატად გაგზავნილი. პაჟარა. მაგის პასუხს ვერ მოვიგებთ, რადგანაც უფლება არა მაქვს, კლავისო. რას ჰქვიათ, გენერალმა ბუიერემ, აქ თუ არა პიკარის უფლება არა პასუხი მ. ი. იცეს.

გენ. პაჟარა. მე არა მსურს რჩევა მიეცე პიკარს: იმან თვითონ კარგად იცის, როგორც უნდა მოიქცეს. პაჟარა. ყველაზე მდევნიან. უტრანალ-გაზეთები არაც თუ ჩემს სასახურს შეხებენ, არამედ ჩემს ოჯახს წველილის განხილვაშია-კი შევიდნენ. გაზეთები, როგორც, მაგ., „პეტრო უფრანალი“, მიწვევის ჰზოგავენ, რომ გამკაცრდ, ამჟამათ გამასწორან. იმას-კი სწერენ, რომ კოლს გაეყარა, შვილებს გერმანიაში ჰზრდისო და სხვა. აქ ბევრნი არიან, რომელნიც მე მიცოდნენ და რომელთაც შეუძლიან სთქვან, როდის რა გამიკეთებო. მე არა მსურს თვით დავიკვა ჩემი თავი. დევი, ჩემმა უფროსებმა სთქვან რა არის ათაი ჩემს შესახებ. გენერალი გალიფერი აქ არის და იმას ჰკითხობ.

დაზარა. მე გგონია ეგ ძილიან დივიდი საქმე და ვფიქრობ, რომ თავმჯდომარე დიბარეს და ლაპარაკს ნებას მისცეს. თავმჯდომარე, ეგ მეტი იქნება, საქმეს არ შეეძება. დაზარა. რას ჰქვიათ ბნ. პიკარი, იმ საბუთის ქაღალდის შესახებ, რომელიც სამხედრო სამინისტროში 1896 წელს მიიღო და რომელიც მივცეყრია? „ნუ გამოაჩვენებთ, რომ ჩვენ ამ ურისთან საქმე გვეყრნად და სურვილია“. პაჟარა. ჩემის აზრით, ისეთი საბუთის ქაღალდი არ არსებობს, რომ დრევიესის დანაშაულობა მტკიცედ მოიქცეს. მე გვივი არა მაქვს, რომ ჩემი უფროსები პატრონსადა სჯიან, მაგარ, გგონია, ისინი მოტყუებდნენ იმ ქაღალდის გარეგან შეხედულებით, ან სხვა რითიმე (სიტყვა). დაზარა. რას ჰქვიათ ბნ. პიკარი, რაღაც საჯაროდ არ განიხილეს ესტერგაზის საქმე? პაჟარა. მაგის პასუხს ვერ მოვიტყვი, ნება არა მაქვს. დაზარა. მე გგონია... თავმჯდომარე, არ შეიძლება მაგის შესახებ ლაპარაკი. დაზარა. მე მსურს ლაპარაკი და თუ მიშლით, ბარემ სრულიად ნუ მოაკეთებ სიტყვის წარმოაქმის ნებას. თავმჯდომარე, თქვენ ყოველთვის სწიხით ხორმე იმ სიტყვის არ გართმევთ, მხოლოდ ის ჰკითხეთ, რის ნება-კი გავქო.

დაზარა. ამას თავმჯდომარე გითხებო (სიტყვა) კლავისო. მივალეკერ შეეცოხნა ესტერგაზის, მაგარ იმ განუშებელი იღვა და ხის არ იღებდა. მთელი ოთხი საათი ელაპარაკა კლავისო, მაგარ მაინც კირტი ვერ დაიძვრინა. ესტერგაზი ზურგ შეეკეთილდგა კვით ხელში და ხის არ იღებდა. მოწყობა ჩვენების ჩამოხრება და სრულიად. თორბოტი დღე, რაც საქმის გარჩევა დაიწყო. როდესაც გენერლები გამოვიდნენ, ხალხი ვივლარმი? ვივ-ეიუვი-ის ყვირილით მიგება, ცალ-მხარეს ვივლად დაიყვირა „ვივ რესპუბლიკი“, ვივ ზოლო“, ამის გავგონებულ ერთ ვეველი იქით გაქნადა, საიღვანაც ეს ხმა მოიხდა, და ერთი კაცს საშინელი სილა შემოჰკრა. პოლიციელებმა წაიკლდნენ ძლივს გაახავეს.

დაზარა. ამას თავმჯდომარე გითხებო (სიტყვა) კლავისო. მივალეკერ შეეცოხნა ესტერგაზის, მაგარ იმ განუშებელი იღვა და ხის არ იღებდა. მთელი ოთხი საათი ელაპარაკა კლავისო, მაგარ მაინც კირტი ვერ დაიძვრინა. ესტერგაზი ზურგ შეეკეთილდგა კვით ხელში და ხის არ იღებდა. მოწყობა ჩვენების ჩამოხრება და სრულიად. თორბოტი დღე, რაც საქმის გარჩევა დაიწყო. როდესაც გენერლები გამოვიდნენ, ხალხი ვივლარმი? ვივ-ეიუვი-ის ყვირილით მიგება, ცალ-მხარეს ვივლად დაიყვირა „ვივ რესპუბლიკი“, ვივ ზოლო“, ამის გავგონებულ ერთ ვეველი იქით გაქნადა, საიღვანაც ეს ხმა მოიხდა, და ერთი კაცს საშინელი სილა შემოჰკრა. პოლიციელებმა წაიკლდნენ ძლივს გაახავეს.

(შემდეგი იქნება) 8.

დაშეკვირდი გაჭურება, კეჭა არ ადის, დაიბუჯდა მასწავლებლად, სოფა ეს მასწავლებელა მეტად დიდს სასუფლებს ეძებს ათასის გუკეთილად, რამდის სარგებლობა მეთათხად აჯალღაგებს ადამიანს იმდენად, რამდენად სსსუჯალააჭეს გარდასდალად.

საბურე ანადგურებს სამეფო წყდეს ჩვენის ენისას—ჩვენს ებადებს. პიერბონტი

საწმენოება ღვთის მამათ, მეცნაურება-ვა არა, სათნაება. ეკობი

დეკემბა (რუსეთის დეკემბრის საფერისაგან) 20 თებერვალი

პირბარსმა. 19 თებერვალს, დღეს რუსეთს განთავისუფლებას, ისევეს ტანსაში გარდასდალ ამის წორგა და პარლამენსა, რომლის შემდგომ წარმოატყა მრავალ ემპერა სახელგანძობად სულშივე ამხარტორიას, ხელმწიფე ამხარტორიას, მიუკიდრეკისრების და სრულიად სამეფოს სასახლას და სასულიერო განსვენება იმხარტორიას დეკემბრის მი-სს. პირბარს. სკამი დასადალა. მთავარ-მართებელმა და ოპერაცი-მარტამა გამოსთქვას, რომ დადავ გწმსართ ხმეჭ დეპუტატს გასულიყო და ამასდა იმედი გეჭყეს, ჩემს ჩამოყარება შესაღობაშია შეუღობაში.

პირბარსი. დეპუტატს პაჟარა მეორედ წაითხეს მტკიცე შეაქნესას ეს წინადადება, რომ სის მეთორდა მარტა მიმეტაროს ამ თანხას, რომელიც დასახელდა, რათა ხელე შეეჭოს გერმანელად დასახელდეს პარლამენს და დასახელდეს მრავალმა.

სომხი. ოგის წლის შესრულებასა გამო, რაც რუსეთს ვარსა ბოლგარია განთავისუფლდა, ტანსაში გარდასდალ ამის სახელსადალა პარლამენს, რომელიც დაქვეითდა მინისტრებს და სს. მთელნი და მრავალ ხალხს. ქალქია ბაიბარებთ არის გამეჭნეურებულად: სადასახელ წარადგინა გამართოს.

კონსტანტინოპოლი. პოტრეს უნასსეულ ვივრეუდარის პასუხს ევედა სასუფლებლად მთავარბარს განხარება, რომ არა სსსუჯალა არათორს კეჭმის ქრატის საქმის და თესსადის საქმის შორისა.